

‘De toerisme paragraaf’

5 actiepunten voor toerisme & recreatie

Arnhem, juli 2021

Beste fractie,

In maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Deze verkiezingen vallen samen met de ingezette periode van herstel uit de coronacrisis voor Nederland en daarmee ook voor de Veluwe en de regio Arnhem Nijmegen. Met de inzet van het herstel begint ook een periode van reflectie op de schade die de coronacrisis aan onze samenleving heeft toegebracht. Evident is dat de toeristische sector zwaar getroffen is en de schade, ook al is die niet altijd even zichtbaar, groot is. Zo hebben veel ondernemers hun (privé)vermogen moeten aanspreken om overeind te blijven en is het horecapersoneel, dat overbodig was tijdens de crisis, op zoek gegaan naar ander werk. Hierdoor zijn er nu bijna geen mensen te vinden en kampen de culturele, regionale instellingen met schulden. Kortom: de situatie is flink zorgelijk. Vóór de coronacrisis was de toeristische sector op de Veluwe en in de regio Arnhem Nijmegen goed voor bijna 3 miljard aan directe bestedingen en ruim 45.000 banen. Daarmee is de sector in de regio groter dan de bouw of de landbouw. Gebaseerd op de voorlopige cijfers van het CBS zal de bijdrage van de toeristische sector aan het BBP in 2020 en 2021 echter zo’n 45 procent lager uitvallen.

Inmiddels trekt de vraag uit de sector aan en weten consumenten de weg naar horeca, dagattracties en culturele instellingen weer te vinden, maar dat betekent niet dat de tekorten, schulden en het gebrek aan personeel opeens verdwenen zijn. Integendeel: de verwachting is dat het lang zal duren voordat deze problemen opgelost zullen zijn. Analisten verwachten zelfs dat de nodige bedrijven alsnog failliet zullen gaan, zeker op het moment dat de tegemoetkomingsregelingen stoppen. Ondanks dit verontrustende toekomstbeeld, is de toeristische sector onmiskenbaar trots, weerbaar en veerkrachtig. Ondernemers zetten de schouders eronder en werken hard om hun bedrijven weer gezond te krijgen. Wij verwachten dan ook dat de toeristische sector uiteindelijk sterker en meer toekomstbestendig uit de coronacrisis kan komen. Maar daar moeten overheden en bedrijven wel samen aan werken. Met elkaar kunnen we ervoor zorgen dat de toeristische sector die belangrijke bijdrage, in termen van economie, werkgelegenheid, leefbaarheid, aantrekkelijke woonomgeving en duurzaamheid aan de lokale en regionale omgeving, kan blijven bieden.

Om deze reden bieden wij u onze 'Toerisme paragraaf' aan, in de hoop dat u deze verwerkt in uw verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. Deze 'Toerisme paragraaf' omvat 5 actiepunten:

1. Koester en omarm toerisme als kans voor economisch herstel

Te vaak krijgt toerisme pas politieke aandacht als het over de negatieve gevolgen gaat: zo draagt de drukte op sommige plekken bij aan het beeld dat toerisme overlast veroorzaakt. Dat zorgt er ook voor dat de belangrijke bijdrage die bezoekers leveren aan de lokale economie en werkgelegenheid op de achtergrond raakt. Door gericht beleid, met oog voor de belangen van inwoners én ondernemers, van natuur én recreatie, van economie en stikstof, wordt toerisme niet langer een doel op zich, maar een middel om de ambities van de regio te realiseren. Wij hebben hier de afgelopen jaren al stappen in gezet door het ontwikkelen van lokale/regionale toeristische visies, gestoeld op principes als spreiding, werkgelegenheid, duurzaamheid en leefbaarheid. Graag denken we mee over deze visies en de uitwerking ervan: hoe kan uw gemeente binnen de regionale samenwerking en binnen de geschetste kaders van duurzaamheid, natuur en inwonersbelangen, profiteren van toerisme? Wij zetten graag onze kennis, data en marketingcapaciteit in om gemeenten te adviseren en te ondersteunen bij het vinden van een duurzame balans.

2. Neem regie over waar meer of minder bezoekers gewenst zijn

Er is centrale regie en coördinatie nodig voor een goede spreiding van bezoekers, ofwel op welke plekken meer of minder bezoekers gewenst zijn. Al voor corona was op diverse locaties de balans tussen bewoners, natuur en bezoekers verstoord. Wij hebben met de drukteradar een instrument ontwikkeld dat aangeeft waar het (te) druk is en waar nog voldoende ruimte is. Met deze drukteradar, de beschikbare data en ander instrumentarium, inspireren wij bezoekers en inwoners om alternatieven te zoeken en te vinden voor de 'hotspots'. Dat is goed voor de drukke plekken, maar ook voor die plekken in de regio waar nog meer bezoek naar toe kan. Tegelijkertijd levert dergelijke data ook waardevolle inzichten op over wie de bezoekers zijn, waar zij vandaan komen en wat hun wensen zijn. Zo blijkt dat een groot deel van het bezoek gevormd wordt door de eigen inwoners van de regio en dat is van groot belang voor het kiezen van de juiste communicatie en inzet van passende mediakanalen. Wij vragen u om in regionaal verband met ons op te trekken in de (door)ontwikkeling van innovatieve oplossingen, zoals de drukteradar, zodat we gezamenlijk de groei in bezoek nog beter in banen kunnen leiden en de leefbaarheid blijven vergroten.

3. De mogelijkheden van het zakelijk toerisme benutten

De Veluwe en de regio Arnhem Nijmegen kenmerken zich door een hoge mate van bedrijvigheid in de sectoren: health & hightech, energy, food en duurzaamheid. Stuk voor stuk sectoren met een innovatief karakter en een krachtig toekomstperspectief. Deze bedrijvigheid, gecombineerd met de natuurlijke omgeving en gunstige ligging, maakt onze regio's uitermate geschikt voor congressen en zakelijke evenementen. Om optimaal gebruik te maken van dit potentieel is het van belang dat het aanbod (congres- en vergadercentra en hotelcapaciteit) aansluit bij de (potentiële) vraag. De zakelijke markt is van groot belang voor onze regio's. Zij zorgt voor innovatiekracht en versterkt de aantrekkingskracht voor bewoners en bedrijven. Daarom pleiten wij ervoor om gezamenlijk te investeren in het zo aantrekkelijk mogelijk maken en promoten van de regio voor het zakelijk toerisme. Congres- en vergadercentra, hotels en de toeleverende industrie, zoals audiovisuele bedrijven en cateraars, hebben hier direct profijt bij. En retail, horeca en toeristische ondernemers profiteren doordat wij inzetten op een meerdaags verblijf.

4. Duurzaamheid als gezamenlijke opdracht

Duurzaamheid is voor de toeristische sector geen noviteit meer. (Potentiële) bezoekers verlangen dit ook van de sector: van hotels met 'green keys' tot restaurants met lokale producten. Denk daarbij ook aan het stimuleren van reizen met het openbaar vervoer als alternatief voor de auto, of de trein als alternatief voor het vliegen naar Europese steden. Sustainable development goals (SDG) moeten ook vertaald worden naar beleid op lokaal en regionaal niveau. Wij adviseren om onder andere deze doelstellingen mee te nemen in de duurzaamheidsambities. Daarnaast denken wij graag mee over de vraag hoe toerisme en recreatie verduurzaamd kunnen worden en betrekken hierbij graag ons regionale partnernetwerk van ruim 600 toeristische ondernemers. Op deze wijze komen we samen tot breed gedragen en collectieve duurzaamheidsinitiatieven.

5. Regionale samenwerking op het gebied van toerisme vormgeven

Om de toeristische ambities te realiseren is regionale samenwerking, met meer slagkracht en democratische legitimatie, essentieel. Veluweop1 en de Groene Metropool Regio (opgave 'de Ontspannen Regio') zijn belangrijke regionale organen die o.a. op toeristisch, recreatief en cultureel gebied inzetten op de kracht van het samenwerken. De belangrijkste regionale trekpleisters, voorzieningen en landschappen hebben namelijk per definitie een gemeentegrensoverschrijdende functie. Voor inwoners en bezoekers biedt het mozaïek van kwaliteiten in de regio de basis voor ontspanning, welbevinden en vrijetijdsbesteding. Wij roepen u op om te participeren en actief deel te nemen aan deze regionale samenwerkingsvormen. Zodat de toeristische sector na het herstel duurzaam en gecontroleerd door kan blijven groeien en het herstel van biodiversiteit en natuur, een van de speerpunten uit de agenda Veluweop1, gerealiseerd wordt.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande punten vragen hebben dan zijn wij uiteraard meer dan bereid om deze te beantwoorden. Wij werken de komende jaren graag samen aan het herstel van de toeristische sector, zodat we de kansen kunnen benutten die het toerisme biedt.

Met vriendelijke groet,

Herre Dijkema

Directeur

Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen

Reinou de Haan

Merkleider

VisitVeluwe

Bas van Es

Merkleider

Visit Arnhem Nijmegen

Deze brief wordt mede ondersteund door:

